

جلوه‌ها، عناصر داستانی و سیمای سلیمان(ع) در اشعار مولوی

عبدالله حسینی اسکندیان^۱، مصطفی سلیمانی اصل^۲، الیاس پوراکبر^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تبریز (نویسنده مسئول)

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان

^۳ مدرس دانشگاه فرهنگیان

چکیده

قرآن کریم برای آگاهی بشر و شناخت گوشه‌های ناشناخته تاریخ و همچنین عبرت‌پذیری به بیان داستان‌هایی از اقوام پیشین و انبیاء عظام(ع) پرداخته است. سلیمان بن داود(ع) یکی از انبیاء بنی اسرائیل است که در شمار تعدادی از انبیاء علاوه بر رهبری باطنی و معنوی، رهبری دنیوی بنی اسرائیل را نیز بر عهده داشت و سومین پادشاه قدرتمند بنی اسرائیل بود. خداوند در قرآن کریم به بیان نعمت‌های خود بر سلیمان(ع)، مقام والای او و برخی از حوادث حیات وی اشارت کرده است. از سوی دیگر، مولوی عارف بزرگ جهان اسلام که در واقع بسیاری از آیات قرآنی را به زبان شعر بیان داشته و در بسیاری از اشعارش به آیات قرآنی اشارت کرده است، از داستان سلیمان(ع) در قرآن نهایت تأثیر را پذیرفته و آن را به شعر درآورده است. همچنین مولوی گهگاهی عناصر داستانی داستان سلیمان(ع) را با مضامین عرفانی پیوند می‌زند و این امر در عناصر هدهد، مرغان و سلیمان به کرات دیده می‌شود. مولوی در داستان‌های خود که اکثراً از قرآن و روایات معتبر اسلامی الهام گرفته شده، شیوه بین داستانی را در پیش گرفته است به این صورت که داستانی را در خلال داستانی دیگر بیان می‌کند و این امر فرصت واژگان پردازی نو، همراهی مخاطب و بیان مطالب دیگر و پیوند زدن با دیگر مضامین را به وی می‌دهد. در این مقاله سعی بر این است که با روش مروری و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای ابتدا آشنایی مختصر با سلیمان(ع) صورت گیرد و سپس به بیان سیمای وی در شعر مولوی پرداخته می‌شود و در کنار آن از عناصر داستانی و کاراکترهای مرتبط با داستان وی در اشعار مولوی غفلت نمی‌شود. می‌توان بیان داشت بیان داستان سلیمان(ع) در اشعار مولوی و توجه وی به این امر یکی دیگر از وجوه الهامات مولوی از قرآن و روایات اسلامی است.

واژه‌های کلیدی: قرآن، سلیمان، مولوی، عناصر، جلوه، داستان